

Juha Sipilän puhe Keskustan puoluevaltuustossa Riihimäellä 27.4.2019

MUUTOSVARAUKSIN

Arvoisa puoluevaltuuston puheenjohtaja,

Hyvät aatesiskot ja -veljet,

Eduskuntaryhmämme kokousti tiistaina ensimmäistä kertaa eduskuntavaalien jälkeen. Ryhmähuoneen tyhjiksi jääneet paikat konkretisoivat sen tappion, jonka puolueemme kävi läpi toissa sunnuntain eduskuntavaaleissa. Niitä ajatellessa mieli on raskas.

Meille rakkaan kansanliikkeen kannatuksen heilahtelut ovat olleet tämän vuosituhannen aikana todella rajuja. Keskusta on saanut vaalivoittoja ja laittanut isänmaata parempaan kuntoon. Olemme kokeneet myös raskaita tappioita. Niin kävi nytkin.

On myönnettävä, että osin vaalitappiota on vaikea sulattaa. Suomen työllisyys on parhaalla tasolla yli 30 vuoteen ja julkinen talous on tasapainossa. Meillä oli vaaleissa eteenpäin katsova, yhdessä tehty selkeä visio ja vaaliohjelma. Kerroimme, mitä laitamme kuntoon nyt alkaneella vaalikaudella ja mitkä ovat Keskustan ratkaisut suuriin kysymyksiin.

Kiersin kaikki 18 maakuntaa ja näin, miten suurella sydämellä te ehdokkaat, tukiryhmät, piiritoimistojen väki ja puoluetöimiston porukka meidän tarmokkaan puoluesihteerin johdolla teitte kaikki töitä puolueen menestyksen eteen. Lämmin kiitos teille kaikille. Vaalitulos ei jäänyt teistä kiinni –enempää ei olisi voinut tehdä.

Vaalitulos on kuitenkin aina oikea. Keskustan tappio käydään umpirehellisesti läpi.

Vaalitulos ja kansanliikkeen voima eivät ole koskaan yhdestä henkilöstä kiinni, mutta yksi ihminen voi hidastaa sen voimaantumista. Puolueiden puheenjohtajat ja varsinkin pääministeri kuluvat nopeasti puolueensa keulakuvina etenkin silloin, kun joutuvat tekemään vaikeita päätöksiä. Näin on käynyt minullekin. Puolueen puheenjohtajana minun vastuuni on joka tilanteessa ajatella ja vaalia Keskustan etua. Astun syksyllä syrjään tältä paikalta, mutta keskustalaisuus ei minusta lähde koskaan. Tulen jatkossakin toimimaan puolueen hyväksi kaikissa niissä tehtävissä, joita saan hoitaa.

Kiitän kaikkia keskustalaisia vahvasta ja lämpimästä tuestanne. Ette arvaa kuinka tärkeää se on ollut. Se on auttanut matkan varrella jaksamaan.

Keskustan ansaitsee uuden innostavan alun. Puolue aloittaa uudistustyön ja laatii Keskustalle uudistusohjelman. Puolueen vahva tulevaisuus pohjustetaan uuden puheenjohtajan voimin.

Mitä itse ajattelen keskustan tappion syistä ja tulevista haasteista? Olen tiivistänyt ajatukseni kolmeen kohtaan.

1. Sanotaan, että tehdyllä ei ole merkitystä, vaan sillä mitä luvataan äänestäjille eteenpäin. Vaalikentillä kuitenkin tuntui, että moni äänestäjä päätti näissä vaaleissa olla äänestämättä Keskustaa jonkin yksittäisen häntä harmittaneen säästöpäätöksen tai uudistuksen takia. Kun leikkaus kohdistuu omaan arkeen, pettymys on oikeutettu. Ja niitä leikkauksia jouduttiin tekemään kauden alussa monia. Sitä harmitusta ei poistanut isojen asioiden saaminen kuntoon, tai edes naapurin työllistyminen. Kainuuseen panostimme kauden aikana melkein

miljardin ja saimme työttömyyden lähes puolittumaan – lopputulos on, että menetimme molemmat Kainuun ahkerat edustajamme.

2. Kuten totesin, myös minä Keskustan puheenjohtajana kuluin ihmisten olohuoneissa selittämässä milloin säästöjä, milloin muiden puolueiden ministereiden sanomisia tai tekemisiä. Olin näissä vaaleissa rasite puolueen kannatukselle. Se asia laitetaan nyt kuntoon.
3. Nyt, kun talous ja työllisyys eivät olleet enää ihmisten päähuolenaihe, nousivat yksittäiset arvokysymykset vaalien pääteemoiksi. Näissä kysymyksissä koko Suomen puolustamista ja vaikkapa kotihoidontukea lukuun ottamatta jäimme keskittien kannoilla paitsioon. Otetaanpa esimerkiksi:
 - a. Ilmastonmuutos. Meillä oli järkivihreät ratkaisut, miten ihmiskunnan suuri ongelma ratkaistaan. Teimme siitä keskustan johdolla yhteisen paperin kahdeksan puolueen kesken. Mutta. Osa on sitä mieltä, että koko keskustelu on humpuukkaa – ne äänet menivät perussuomalaisille. Osa on sitä mieltä, että autoilu, lihansyönti ja saunan lämmitys pitää lopettaa, mieluiten tänään – ne äänet menivät vihreille.
 - b. Maahanmuutto. Osa on sitä mieltä, että rajat kiinni ja kaikki ulkomaalaiset pihalle. Osa oli sitä mieltä, että kaikki vaan tänne. Tehdystä politiikasta osa oli sitä mieltä, että se oli liian lepsua, osa sitä mieltä että se oli epäinhimillisen kovaa. Keskustalainen ajattelu on tässäkin asiassa keskellä.
 - c. Tätä listaa voisi jatkaa. Mielipiteet arvokysymyksissä jakautuvat rajusti ja ihmiset äänestävät yhä enemmän yhden tällaisen kysymyksen perusteella. Mikä on tolokun keskilinjän paikka tässä keskustelussa? Miten saamme ihmiset puolellemme?

Hyvät aatesiskot ja veljet,

Yhteiskunnallinen keskustelu on kärjistynyt voimakkaasti.

Suvaitsevaisuus näyttää välillä olevan vain omien mielipiteiden suvaitsemista. Ajattelen, että ei ole Sinun Suomeasi tai minun Suomeani. On yksi Suomi ja erilaisia ihmisiä, jotka eri puolilla maatamme elävät omanlaistaan arkea. Ihmisiä, joilla on erilaisia taustoja, arvoja, toiveita ja perhetilanteita.

Kukaan heistä – meistä – ei ole toista arvokkaampi, olimme sitten tehtaan työntekijöitä tai vuorineuvoksia, insinöörejä tai taiteilijoita, kaupunkilaisia tai maalaisia, eläkeläisiä tai työikäisiä, maahanmuuttajia tai kantasuomalaisia. Itselleni on täysin vierasta ihmisten leimaaminen taustansa tai mielipiteensä perusteella.

Keskusta on aina toiminut sillanrakentajana. Uskon, että vaikka ääripäät nyt jylläävätkin, erilaisia ihmisiä kokoavalle voimalle on nyt ja lähivuosina tarvetta enemmän kuin pitkään aikaan. Uskon myös, että edellisellä kaudella tehty pitkäjänteinen työ koko Suomen eteen kantaa ajan saatossa viljaa. Osasimme odottaa, että tämän vaalikauden päätökset syövät puolueen kannatusta. Totesin neljä vuotta sitten puoluevaltuuston kokouksessa:

”Nyt on mentävä isänmaan etu edellä. Jos oikeasti haluamme lisätä töitä ja muuttaa työttömän arkea. Meidän kaikkien on myös uskallettava luopua jostain. Isänmaan etu on nyt yksinkertaisesti laitettava oman edun edelle.”

Ihan näin kova sen tappion ei kuitenkaan olisi tarvinnut olla. Olen hyvin kriittinen itseäni kohtaan.

Isänmaa jää nyt seuraavalle hallitukselle paremmassa kunnossa. Samaan hengenvetoon on todettava, että jätän puolueen seuraajalleni huonommassa kunnossa kuin sen itse sain. Meillä on nimittäin viisi kansanedustajaa vähemmän kuin silloin, kun aloitin puheenjohtajana.

Emme saa kuitenkaan lannistua emmekä väsyä ylisukupolvisessa työssämme isänmaamme eteen.

Toivon, että puolueen uudistamistyössä uskalletaan katsoa rohkeasti tulevaisuuteen. Historiasta ja puolueen menneistä vuosikymmenistä kannattaa oppia. Puoluetta ei kuitenkaan uudisteta katsomalla menneisyyteen. Maailma on muuttunut ja muuttuu edelleen. Meidän on uskallettava uudistaa politiikkaa ja puoluettamme yhtä rohkeasti kuin Santeri Alkio aikanaan teki visioidessaan Euroopan Yhdysvalloista ja sähköautoista. Meidän on oltava entistä parempia kertomaan aatteestamme tavalla, joka vastaa tämän ajan polttaviin haasteisiin.

Hyvät ystävät,

Kansanvalta on puhunut ja pulinat pois. Keskusta on tottunut palvelemaan isänmaata siltä paikalta, jonka kansa sille osoittaa. Vaalituloksen perusteella äänestäjät ovat osoittaneet Keskustan suunnan oppositioon.

Hallituksen muodostamisen vastuu on nyt vaalien voittajilla. Vaalien voittajan mandaatti on heikompi kuin ehkä koskaan historiassa, mutta eduskunnassa on kuitenkin vain yksi suurin puolue. Hallituskavailuissa vaihtoehdot, joissa Keskusta ei ole mukana, on tunnusteltava ensin. Kynnys Keskustan hallitukseen lähtemiselle on suuren vaalitappion jälkeen korkea.

Hallitukseen Keskusta lähtee vain sellaisen hallitusohjelman pohjalta, jossa koko Suomesta pidetään huolta ja määrätietoista työtä työllisyysasteen nostamiseksi 75 prosenttiin jatketaan. Se ei synny itsestään, niin kuin annetaan ymmärtää.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä maakuntauudistus pitää viedä maaliin nykyisen valmistelun pohjalta ilman laajaa valinnanvapautta.

Perhevapaaudistuksen pitää olla parannus perheille, ja kotihoidontukea ei saa heikentää. Keskustan kynnyskysymys on myös sosiaaliturvan uudistaminen **perusturvaa** vahvistamalla. Erityisesti pienituloisten eläkeläisten ja vähävaraisten lapsiperheiden aseman pitää parantua. **Maatalouden** kannattavuutta on parannettava ja **ilmastopolitiikan** on jatkettava vaikuttavana ja vastuullisena ja toimilla on oltava tavallisten suomalaisten tuki.

Suuret infrahankkeet on toteutettava ja teiden korjausvelan kuromista on jatkettava. Keskustalla on ollut näiden rahoittamiseen selkeä malli. Maata on kehitettävä tasapainoisesti ilman vastakkainasettelua satsaamalla esimerkiksi koulutukseen ja yrittäjyyden edellytysten parantamiseen **koko Suomessa**. Suomen on oltava **aktiivinen toimija kansainvälisessä yhteistyössä** aikamme suurten ongelmien ratkaisemiseksi.

Hyvä puoluevaluusto,

Matka jatkuu. Eduskuntavaalien tuloksen läpikäymisen ohella käymme myös täysillä tärkeisiin Euroopan parlamentin vaaleihin. Julkistamme tänään EU-vaalien ohjelman. Meillä on loistava ja monipuolinen ehdokasjoukko – nyt kaivamme sisun esiin ja hoidamme ainakin kolme meppiä Euroopan parlamenttiin.

EU:lla on edessä isoja haasteita. Konfliktit, terrorismi, ilmastonmuutos, sosiaalinen ja taloudellinen eriarvoisuus sekä paine muuttoliikkeeseen ovat sekä maailmanlaajuisia että eurooppalaisia haasteita. EU:n työllistämällä yksittäisenä isona asiana odottaa monivuotisesta budjetista sopiminen. Samaan aikaan populistiset liikkeet haastavat kykyä vastuulliseen päätöksentekoon niin jäsenmaissa kuin unionin tasolla.

Brexit on meille varoittava esimerkki yksinkertaistetuista lupauksista, joihin ihmiset lankeavat vailla tietoa lupajien keinoista saattaa lupaamansa toteen. Nyt brittiparlamentti on pattitilanteessa, jossa se on onnistunut löytämään enemmistön vain vastustamaan kaikkia mahdollisia ratkaisuesityksiä. Enemmistöä minkään ratkaisun edistämiseksi ei ole löytynyt.

Keskustalle Euroopan unioni on ratkaisujen EU. Haluamme parlamenttiin edustajia, jotka tekevät yhteistyötä yli puolue- ja maarakojen ratkaisujen aikaan saamiseksi suuriin eurooppalaisiin kysymyksiin. Yhtä lailla keskustalaisten meppien kunniatehtävä on ollut tehdä töitä sen eteen, että Suomen erityisolosuhteet ja kansallinen etu näkyvät EU:n päätöksissä.

Hyvät ystävät,

Tulevina vuosina Keskusta haluaa, että EU:ssa saavutetaan tuloksia erityisesti 1. talouskasvussa, 2. turvallisuudessa, 3. järkivihreydessä sekä 4. vastuunkannossa toisistamme.

Ensiksi, osaava ja kestävä kasvu edellyttää toimia monilla rintamalla.

Sisämarkkinat ovat uusien työpaikkojen luomiselle olennaiset.

Kasvun edellytys on myös, että yrityksillämme on vapaa markkinoillepääsy ja investoiminen on mahdollisimman turvallista ja ennustettavaa. Siksi EU:n on aktiivisesti edistettävä avointa ja vapaata kauppaa reiluilla säännöillä.

Kasvu ei myöskään synny ilman panostuksia tutkimukseen, tuotekehitykseen ja ihmisten osaamiseen, kuten opiskelijoiden Erasmus+ -hankkeeseen.

Keskustavetoisen kansallisen norminpurkuhankkeen hyviä kokemuksia kannattaa viedä myös EU-tasolle.

Vaurauden ja vakauden pohjaa luodaan myös talous- ja rahaliiton kautta. EMU:a tulee uudistaa nyt, kun näköpiirissä ei ole kriisiä. Askelmerkit kehittämiseen ovat hallituskautemme jäljiltä olemassa.

Toiseksi, EU:n tulee kantaa entistä suurempi vastuu omasta turvallisuudestaan.

Suomen pitkäaikainen tavoite toteutui, kun allekirjoitimme Ranskan nykyisen ja edellisen presidentin kanssa aloitteet EU:n puolustusyhteistyön kehittämiseksi.

Niiden jälkeen EU on edennyt nopeassa tahdissa muun muassa pysyvässä rakenteellisessa yhteistyössä ja puolustusrahastossa.

Työ tähtää siihen, että kannamme entistä suuremman vastuun omasta turvallisuudestamme ja kykenemme suojelemaan kansalaisia erinäisiltä uhkilta.

Etumme on osallistua jatkossakin aktiivisesti ja omilla ehdotuksilla EU:n turvallisuuden edistämiseen. EU:n on voitava laajentaa keinoja, joilla se vastaa moninaisiin uhkiin. Turvallisuuden olennaisia osatekijöitä ovat myös huoltovarmuus ja omavaraisuus.

Kolmanneksi, Keskusta edistää järkevää ja kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa

Keskusta haluaa, että EU ottaa selkeän johtajuuden ilmastopolitiikassa maailmanlaajuisesti. EU:n on tiukennettava vuoden 2030 päästövähennystavoitettaan nykyisestä 40 prosentista 55 prosenttiin. Lisätoimet tulee kohdentaa ensisijaisesti päästökauppasektorille. Näin saavutamme kustannustehokkaita päästövähennyksiä kaikissa jäsenmaissa ja suomalaista vastuullista teollisuutta kohdellaan oikeudenmukaisesti.

Päästövähennysten ohella Keskusta haluaa, että maaperän hiilinielua parannetaan, ilmastonmuutosta hillitseviin teknologioihin panostetaan voimallisesti ja ilmastorahoitusta lisätään.

Realistinen tummanvihreä ilmastopolitiikka on aidosti vaikuttavaa ja johdonmukaista. Uusiutuvien raaka-aineiden käyttöä tulee lisätä eikä sääntelyllä rajoittaa. Kestävä maa- ja metsätalous ovat osa ratkaisua, eikä osa ongelmaa niin kuin usein väitetään.

Kestävällä metsänhoidolla turvaamme luonnon monimuotoisuuden ja hiilinielut.

Kannattava maatalous on elinehto suomalaiselle elintarviketuotannolle. Maatalouspolitiikalla on tasattava luonnonolojen merkitystä. Keskustalaista edunvalvontaa tarvitaan tavoittelemaan Suomelle vähintään nykyisen tasoista maatalouden tukea tulevissa rahoituskehysneuvotteluissa.

Neljänneksi, tarvitsemme huolenpitoa eurooppalaisista ja globaalia vastuunkantoa.

Keskustalle EU:n sosiaalinen ulottuvuus on välittämistä ja huolehtimista toinen toisistamme. Se ei vaadi yhteistä sosiaaliturvaa, vaan vahvaa, vastuullista ja oikeudenmukaista taloudenpitoa. Työtä, korkeatasoista koulutusta ja yrittäjyyttä. Sukupuolten välinen tasa-arvo on olennainen osa eurooppalaisuutta.

Unionin tarvitsee edelleen vahvaa alue- ja rakennepolitiikkaa. EU:n yhtenäisyys edellyttää, että kehityserot eivät kasva kohtuuttomasti maiden välillä eivätkä sisällä. Keskusta haluaa edelleen turvata harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen erityisaseman aluekehitysrahoituksessa.

Kansainvälisesti EU:n on kyettävä auttamaan entistä paremmin hätää kärsiviä ja vähennettävä köyhyyttä. Keskustan mielestä EU:n tulee huomioida erityisesti Afrikkaa eri näkökulmista.

Hallittuun muuttoliikkeeseen keskusta esittää kuusi toimenpidettä:

- **Puututaan** voimakkaammin muuttoliikkeen todellisiin juurisyihin
- **Painopiste** hallitsemattoman maahanmuuton sijaan **kiintiöpakolaisjärjestelmään** yhteistyössä YK:n kanssa
- **Ulkorajavalvonnan** tehostaminen
- **Poikkeus- ja kriisitilanteisiin** vapaaehtoisuuteen perustuva **taakan jako**
- **Palautuksia** tulee nopeuttaa
- **Ja kuudenneksi**, Schengen-järjestelmä toimivammaksi

Tämän myötä paine hallitsemattomalle turvapaikanhakemiselle ja salakuljetuksille vähenee ja voimme auttaa kaikkein eniten apua tarvitsevia.

Hyvät keskustalaiset,

Meidät tunnetaan käytännönläheisinä sillanrakentajina EU:ssa. Saamme aikaan asioita. Siksi meiltä kysytään ja meitä kuunnellaan. Me keskustalaiset olemme syvästi sisäistäneet, että vaikuttamisen pääoma pitää ansaita politiikalla, jossa on sisältöä, tavoitteita ja oikeita tekoja.

Keskusta ottaa eurovaalit ja vaikuttamisen Euroopan unionissa tosissaan. Useassa puolueessa vallitsee toisenlainen henki.

Toiminta, jossa ehdokkaina on henkilöitä kerryttämässä puolueen äänimäärää vailla aikomusta ottaa paikkaa vastaan valituksi tultuaan, on väärä ja vastenmielinen. Keskustan äänestäjät voivat luottaa siihen, että ehdokkaistamme jokainen on motivoitunut hoitamaan isänmaan asiaa ja ottaa paikan vastaan valituksi tullessaan.

Hyvät ystävät,

Aloitin puheeni eduskuntaryhmämme ensimmäisen kokouksen tunnelmilla. Vaikka eduskuntaryhmässä oli tyhjiä paikkoja, siellä oli 31 osaavaa ja motivoitunutta kansanedustajaa. Olen varma siitä, että ryhmämme tulee olemaan aktiivinen ja aikaansaava. Meillä on siihen täydet valmiudet olemassa. Nyt on aika varmistaa, että myös Euroopan parlamentista löytyy toukokuun vaalien jälkeen mahdollisimman iso joukko motivoituneita keskustalaisia vaikuttajia. Esitän, että lähdemme sisuuntuneena joukkona tekemään kampanjoita keskustan ehdokkaiden avuksi ja sitä kautta aloitamme puolueen vaalivoittojen sarjan EU-vaaleista.

Hyvät aatesiskot ja veljet,

Tämä on nyt viimeinen puoluevaltuusto minulle tässä roolissa.

Haluan nostaa Keskustan arvoista yhden, mitä muilla puolueilla ei ole. Se on ylisukupolvisuus.

Keskustalainen ylisukupolvisuus on sitä, että tässä sukupolvien ketjussa koko puolueen historian ajan me kaikki olemme pyrkineet omalta paikaltamme rakentamaan isänmaatamme hieman paremmaksi paikaksi seuraavalle sukupolvelle. Historian perspektiivissä oma osuutemme on aina vaatimaton, mutta ketju ei saa katketa.

Sen jokainen lenkki ja jokainen työtehtävä on yhtä tärkeä.

Hyvät ystävät, emme saa lannistua, meidän pitää jaksaa. 113-vuotiasta kansanliikettä tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan.